

Psihologija pamćenja

SUSTAVI PAMĆENJA

Što zaključiti o prirodi procesa pamćenja?

...za sada...

1. Priroda pamćenja

...ili što pamćenje mora moći
...ili što je potrebno da Clive upamti svoj doručak

povezivanje različitih izvora informacija
stvaranje reprezentacija pojmova, slika, osjeta
integracija informacija

neka vrsta **PRIVREMENOG PAMĆENJA**

2. Priroda pamćenja

...ili što pamćenje mora moći
...ili što je potrebno da Clive upamti svoj doručak

pohrana iskustva
mogućnost predviđanja
smislen pogled na svijet

neka vrsta **DUGOROČNOG PAMĆENJA**
• različitih vrsta (slučaj CWI)

Koja je funkcija pamćenja?

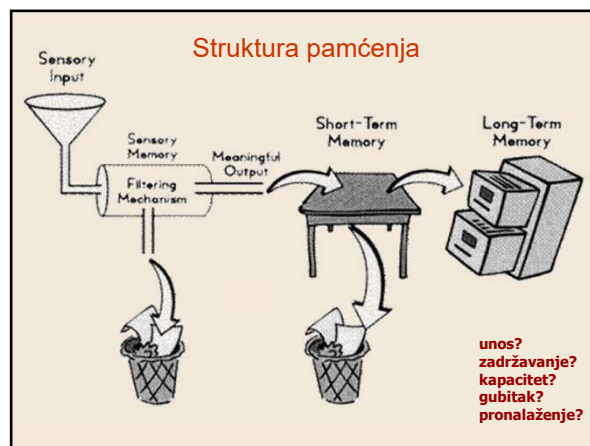
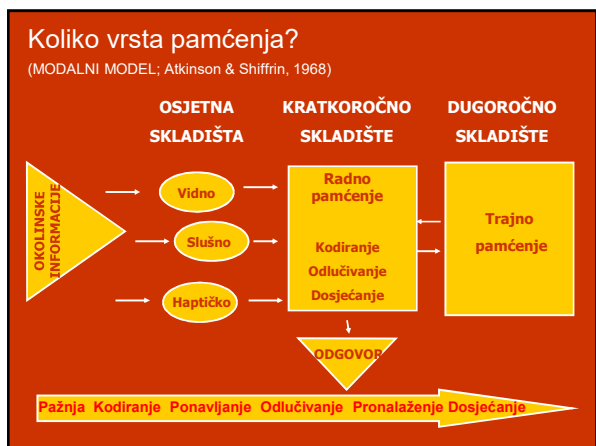
Kako proučavati pamćenje?

Koliko vrsta pamćenja?

Jedan ili više sustava?

- **William James (1889)**
 - primarno i sekundarno pamćenje
- **Donald Hebb (1949)**
 - odvojeni sustavi
- 1960-ih nepotrebno razdvajati vrste pamćenja
- ranih 1970-ih prihvaćeno razlikovanje **STM** i **LTM**
- danas sve finija diferencijacija
 - pitanje struktura ili procesa pamćenja

Potvrda osjetnog pamćenja

- Segner (1740)
 - Perzistencija vida
 - STS 1/10 sek
- Sperling (1960)

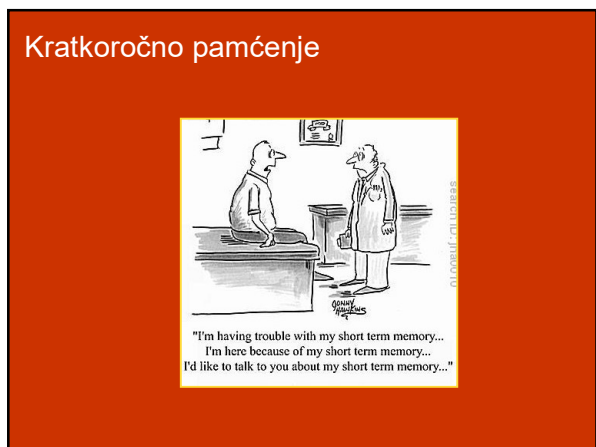
V Z U M
D T N P
C K L R
- Film

"Ne varaju nas naša osjetila osjetila, već naša prosudba."
- J.W. Goethe -

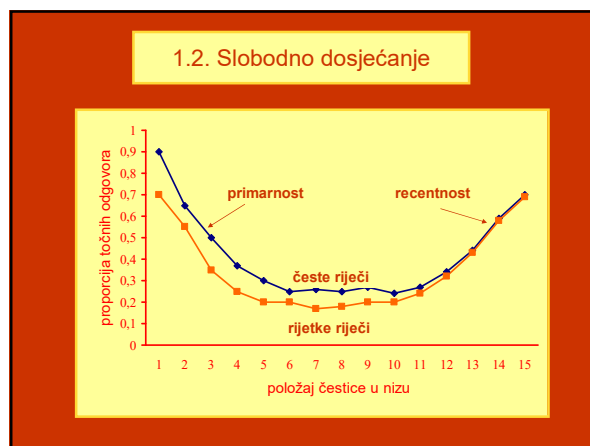
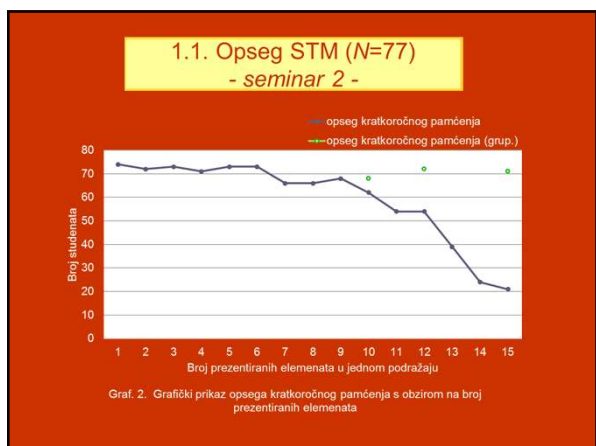
	VRSTA PAMĆENJA		
OSOBI NE	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija			
Zadržavanje informacija			
Kapacitet skladišta			
Gubitak informacija			
Dozivanje informacija			

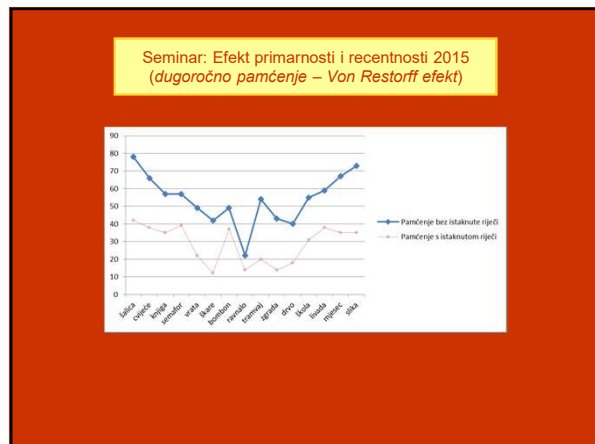
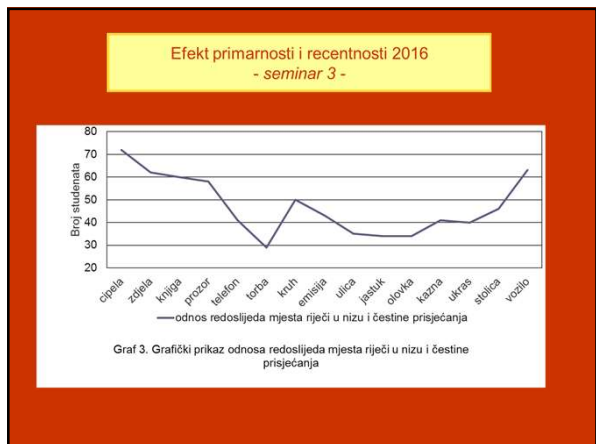
OSOBI NE	VRSTA PAMĆENJA		
	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija	vrlo brz i nefokusiran		
Zadržavanje informacija	vrlo kratko		
Kapacitet skladišta	razmjerno velik		
Gubitak informacija	brisanje, osipanje, interferencija		
Dozivanje informacija	neposredno očitovanje		

STM: Ključni nalazi

- 1) Verbalni STM**
 - Opseg
 - Slobodno dosjećanje
- 2) Neverbalni STM**

1.2. Slobodno dosjećanje

- Primarnost:**
 - više pažnje/vremena prvim elementima (LTM)
- Recentnost:**
 - stabilan nalaz:
 - djeca, amnezija, Alzheimerova bolest
 - odražava strategiju dosjećanja posljednjih elemenata

1.2. Slobodno dosjećanje Utjecaj ometanja na recentnost

Efekt recentnosti

- faktor koji poboljšavaju dosjećanje ne pomažu
 - poznatost/konkretnost riječi, brzina zadavanja podražaja
- gubi se umetanjem jednostavnih zadataka između učenja i dosjećanja

2. Neverbalni STM

- MATRICE**
 - slabljenje s porastom složenosti matrice
 - vidno STM = 1 element**
 - pamćenje posljednjeg elementa matrice opada s vremenom
 - prethodni elementi uvijek slabiji
- KINESTETIČKI I TAKTILNI PODRAŽAJI**
 - brzo zaboravljanje nakon kratke odgode
- MIRIS**
 - nije utvrđen trend zaboravljanja

	VRSTA PAMĆENJA		
OSOBINE	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija	vrlo brz i nefokusiran		
Zadržavanje informacija	vrlo kratko		
Kapacitet skladišta	razmjerno velik		
Gubitak informacija	brisanje, osipanje, interferencija		
Dozivanje informacija	neposredno očitovanje		

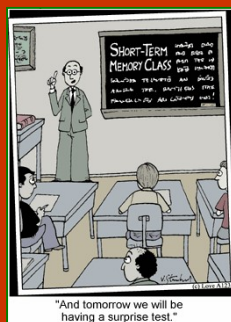
OSOBINE	VRSTA PAMĆENJA		
	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija	vrlo brz i nefokusiran	brz i usmjeren	
Zadržavanje informacija	vrlo kratko	kratko	
Kapacitet skladišta	razmjerno velik	malen (7±2)	
Gubitak informacija	brisanje, osipanje, interferencija	istiskivanje i osipanje, interferencija	
Dozivanje informacija	neposredno očitovanje	neposredna obrada	

Dugoročno pamćenje (LTM)

- Pamćenje epizodičkih i semantičkih informacija
- Deklarativno i nedeklarativno pamćenje
- Implicitno i eksplicitno pamćenje

OSOBINE	VRSTA PAMĆENJA		
	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija	vrlo brz i nefokusiran	brz i usmjeren	
Zadržavanje informacija	vrlo kratko	kratko	
Kapacitet skladišta	razmjerno velik	malen (7±2)	
Gubitak informacija	brisanje, osipanje, interferencija	istiskivanje i osipanje, interferencija	
Dozivanje informacija	neposredno očitovanje	neposredna obrada	

OSOBINE	VRSTA PAMĆENJA		
	OSJETNO	STM	LTM
Unos informacija	vrlo brz i nefokusiran	brz i usmjeren	polagan i usredotočen
Zadržavanje informacija	vrlo kratko	kratko	neograničeno dugo
Kapacitet skladišta	razmjerno velik	malen (7±2)	neograničen
Gubitak informacija	brisanje, osipanje, interferencija	istiskivanje i osipanje, interferencija	nedostupnost
Dozivanje informacija	neposredno očitovanje	neposredna obrada	ovisno o organizaciji

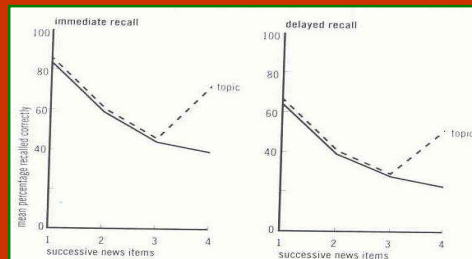
ENGRAM

- Gdje u mozgu su pohranjena sjećanja?
 - filozofsko i praktično pitanje
- Lashley – potraga za engramom
 - fizička jedinica pohrane jednog sjećanja
 - postoji li "stanica sjećanja"?
 - Conway i sur. (2003) vs. Quiroga i sur. (2005)

- DUGOROČNA POTENCIJACIJA

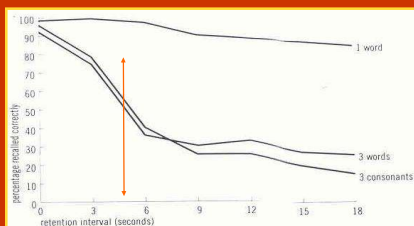
Kratkoročno zaboravljanje Oslobađanje od proaktivne interferencije

Dosjećanje vijesti se poboljšava s promjenom teme.
(Gunther i sur., 1981)

1.3. Kratkoročno zaboravljanje

- gubitak čestica u STM
 - Peterson & Peterson (1959), Murdock (1961)
 - upamtiti **3 suglasnika/riječi**
 - **dosjećanje** u intervalu 0-18s
 - **propadanje traga** pamćenja ili **konfuzija tragova?**

1.3. Kratkoročno zaboravljanje

1.) Proaktivna interferencija

- staro ometa novo – interferencija unaprijed
- ovisna o stupnju sličnosti materijala
 - **Oslobađanje od proaktivne inhibicije**
 - » nova kategorija/vrsta materijala, pauza,...

2.) Retroaktivna interferencija

- interferencija unazad